

20. Infrastruktura, *nebo* umělecká činnost

Při přerozdělování zdrojů a plánování je často jednodušší uvažovat o infrastruktuře než o uměleckých činnostech. Infrastruktura představuje viditelná aktiva, která se objeví na účetní bilanci, na niž může politik ukázat a říci: „Podívejte, co všechno občanům poskytujeme.“ Jakožto statický objekt je kontrolovatelná, spolehlivá a stojí tu vždy jako tichý svědek kulturní aktivity. Kulturní infrastruktura je nezbytná: bez muzeí, knihoven či divadel by jakákoliv umělecká činnost byla značně omezena. Je tu ale jisté nebezpečí, že přítomnost a správa těchto budov povedou politiky spíše k přemýšlení, čím pro město *jsou*, nežli jak by měly být podporovány. Není neobvyklé, že veřejné knihovny či muzea se přespříliš zabývají svými zdroji, až se z jejich činnosti postupně začne vytrácet nadhled a smysl – což je především vzdělávání, kulturní vyžití a zážitek pro jejich návštěvníky (příkladem může být, že někteří kurátoři hledí na školní exkurze v galeriích jako na narušitele).

Kulturní infrastruktura je často velice nákladná a po jejím vybudování se finanční náročnost ještě zvyšuje. Vzhledem k tomu, že je jednodušší omezit kulturní aktivitu než provoz, bývá v časech úsporných opatření infrastruktura v porovnání s uměleckým programem z hlediska podpory zvýhodněna. Tomuto problému se v poslední době dostává stále větší pozornosti a v některých městech se stal podnětem k alternativním řešením:

například v Mnichově se část kulturních aktivit přesunula do mobilních a dočasných zařízení.

Řízení kulturní infrastruktury se může zdát jednodušší, protože zůstává na místě a nepřináší tak silnou zpětnou vazbu. Řízení kulturních aktivit, k němuž se vyjadřuje řada oponentů a kritiků, je už daleko větší výzvou. Ale o tom kulturní politika je. Kulturní činnost bude vždy přetrvávat, a to i bez závislosti na infrastruktuře: opravdovým fiaskem je ale mít infrastrukturu bez kultury, prázdná divadla a uzavřené galerie kvůli snižování počtu zaměstnanců. Někdo může argumentovat, že plánování kulturních akcí a aktivit je už ze své podstaty pomíjivá činnost, a tudíž by přineslo větší hodnotu investovat do výstavby koncertních sálů a kulturních center. Ale i kulturní animace působí dlouhodobě, a navíc se dokáže přizpůsobit měnící se době a zájmům. Každoroční festival pouličního umění můžeme vnímat jako flexibilní formu socio-kulturní infrastruktury.

Životnost kultury zajišťují umělecké aktivity, artefakty a představení, význam a sílu čerpá kultura skrze svoji neustálou obnovu. Přestože kulturní zařízení budou vždy potřeba, nejpozoruhodnější umělecká vyjádření a činnosti se odehrávají mimo ně, počínaje Christovými instalacemi až po osídlení opuštěné budovy umělci a producenty. Jedna z možností je správu zařízení a podporu kulturních aktivit řídit odděleně, takže za infrastrukturu je zodpovědné pouze jedno oddělení či autorita a komplexnější rozvojovou roli zastává jiná osoba. Jisté je, že

v debatách o formách a obsahu musí lidé odpovídající za plánování v kultuře hledat rovnováhu – obzvláště proto, že projekty pro budování infrastruktury pohlcují velké finanční prostředky.

**JAK BY MĚLY BÝT ROZDĚLENY PROSTŘEDKY MEZI INFRASTRUKTURU
A KULTURNÍ ČINNOST?**

infrastruktura

kulturní činnost

5 4 3 2 1 ↔ 1 2 3 4 5